

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ
І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»**

1. Профіль дисципліни

Кафедра економіки	Кількість кредитів – 3 – 90 год. Компонент освітньої програми – вибіркова Дні занять – відповідно до розкладу. Консультації – відповідно до графіка навчального процесу. Мова викладання – українська.
-------------------	---

1. Інформація про викладача

Викладач	Д.е.н., в.о. проф. Черевко Ірина Василівна
Контактна інформація	+38068-501-87-15, irener@ukr.net

АНОТАЦІЯ

Сучасний стан становлення національної економіки потребує докорінно нових підходів до формування політики регіонального розвитку, яка б забезпечила стале економічне зростання країни в цілому. За останні роки відбулися істотні зміни в структурі господарства регіонів України, які підняли великий пласт проблем розвитку і розміщення продуктивних сил в розрізі регіонів. На тлі масштабних структурних зрушень, які охоплюють всі території країни, відбуваються проблемні процеси відродження і розвитку національного виробництва, в т.ч. сільськогосподарського. Комплексний розвиток продуктивних сил та використання ресурсного потенціалу, в т.ч. – земельного, територій є умовою сталого, пропорційного та збалансованого функціонування регіонального господарства. При обґрунтуванні перспектив регіонального розвитку економічних районів макромасштабного рангу об'єктивно слід враховувати наявність та використання природно-ресурсного потенціалу, особливо - земельних ресурсів, відповідної спеціалізації та розвитку, функціонально-галузевої та територіальної структури виробничої й соціальної сфери.

Запитання для самоконтролю, які розміщені в методичних рекомендаціях, а також список рекомендованих джерел інформації сприяють успішному засвоєнню навчального матеріалу. У зв'язку з великим обсягом матеріалу та обмеженістю часу, виділеного для лекційних та семінарських/практичних занять, деякі питання курсу виносяться на самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – оволодіння студентами теоретичними та практичними знаннями, ознайомлення їх з методами економічного обґрунтування розміщення виробництва у відповідності із наявним ресурсним, особливо – земельним потенціалом, навчити орієнтуватись у регіональній політиці держави.

Вивчення дисципліни закладає фундамент важливого комплексу теоретичних економічних знань, необхідних кожному фахівцю, сприяє розвитку в студентів творчого підходу до обґрунтування економічних процесів, набуття і оновлення економічних знань щодо ролі регіонів та їх ресурсів у загальному економічному розвитку держави.

На практичних заняттях студенти аналізують передумови і перспективи соціально-економічного розвитку окремих регіонів України та використання їх продуктивних сил, обґрунтовують їх спеціалізацію згідно з територіальним поділом праці та наявними ресурсами. Виконання практичних завдань повинно закріпити набуті студентом знання та сприяти глибшому освоєнню даної дисципліни.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції та практичні заняття. В межах робочого часу викладач може проводити консультації для студентів.

Аналогічні форми навчання можуть бути при необхідності проводитись з використанням навчальних інтернет-платформ у режимі он-лайн.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, дискусії та лекції з відповідним ілюструванням і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, дискусії дозволяє привернути увагу здобувачів освіти до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі інтерактивного комунікування особливостей сприйняття навчального матеріалу здобувачами освіти.

Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.

При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних завдань у формі вирішення студентами ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділових ігор, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, підготованих як індивідуальні завдання за темами, що виносяться на самостійне вивчення .

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованими чи надісланими їм в електронній формі інформативним матеріалом та завданнями, або з інформацією в мережі Інтернет.

Процес вивчення здобувачами вищої освіти супроводжується здійсненням наукових досліджень і написанням та опублікуванням за їх результатами наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу платформ ZOOM.US., Google Classroom. Також викладач і здобувачі освіти можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Google Classroom, інші доступні засоби комунікації. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній на занятті з поважної причини, він/вона презентує виконані самостійно завдання на консультації у викладача. Під час роботи над виконанням завдань не допускається порушення засад академічної доброчесності.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумковий (семестровий) контроль з навчальної дисципліни «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка» здійснюється при закінченні семестру і проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обов'язку навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів академічної

добročесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна добročесність - дотримання вимог Положення про академічну добročесність у ЛНУП». Доступне за посиланням: <https://www.lnup.edu.ua/attachments/article/2009/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D1%83%20%D0%9B%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Регіональна економіка як наука

1.1. Предмет, завдання та методологія курсу.

Поняття розміщення продуктивних сил (РПС). Необхідність територіальної організації виробництва. Оцінка економічної ефективності ресурсної бази, використання трудових ресурсів, виробничого потенціалу, земельних ресурсів, аналіз соціальних чинників розвитку господарства як предмет вивчення науки. Процес територіального поділу праці і його вияв на мікро-, мезо- і макрорівнях.

1.2. Закономірності і принципи розміщення продуктивних сил.

Значення закономірностей РПС у виборі варіантів розміщення виробництва та організації території. Система основних закономірностей РПС. Поняття територіально-виробничого комплексу і комплексного розвитку території. Принципи раціонального РПС та економічна політика держави.

1.3. Чинники розміщення продуктивних сил та їх економічна оцінка.

Чинники розміщення продуктивних сил: природні, екологічні, соціально-демографічні, економічні. Оцінка кожного з чинників. Сировинний чинник. Визначення ступеня матеріаломісткості галузі. Паливно-енергетичний чинник. Енергомісткі галузі та їх розміщення. Водний чинник. Трудовий чинник. Споживчий чинник. Транспортний чинник. Чинник науково-технічного прогресу. Чинник ринкової кон'юнктури. Екологічний чинник. Чинник економіко-географічного положення: поняття, види, переваги. Вплив земельних ресурсів на розміщення виробництва. Методи економічного обґрунтування розміщення виробництва: виробничо-збутове зонування; виявлення основних напрямів розвитку регіональних ТВК, рівня їх спеціалізації і комплексності; індексний метод при оцінці рівня районної спеціалізації галузі та ефективності районної спеціалізації; виявлення ролі галузі у міжрайонному обміні; економічна оцінка території.

1.4. Глобалізація і регіоналізація як світова закономірність розміщення продуктивних сил.

Глобалізація соціально-економічних процесів як всезростаюча взаємointegraція територіальних виробничо-економічних систем в єдиний світовий відтворювально-господарський та ринково-інформаційний простір. Взаємозв'язок регіоналізації і глобалізації. Застосування принципу оптимуму Парето при прийнятті політичних та економічних рішень, що стосуються зовнішньоекономічних аспектів господарювання. Тенденції глобалізації.

Тема 2. Розміщення населення і трудових ресурсів

2.1. Розселення України.

Розселення як характеристика розміщення населення і трудових ресурсів. Основні показники розміщення населення: демографічні, економічні, соціальні. Демографічне навантаження працездатного населення. Аналіз тенденцій природного приросту населення та зрушень у його статеві-віковій структурі. Міські і сільські форми розселення. Розподіл зайнятих трудових ресурсів у галузях та в економічних районах. Баланс трудових ресурсів.

2.2. Міграція та мобільність населення.

Міграційні процеси як характеристика мобільності населення. Види і причини міграції населення. Інтенсивність міграції. Маятникова міграція. Негативні наслідки міграційних процесів і шляхи їх усунення.

2.3. Формування ринку робочої сили.

Кон'юнктура ринку праці. Чинники впливу на формування пропозиції і попиту на робочу силу. Взаємозв'язок економічного розвитку території і кон'юнктури ринку праці.

Тема 3. Природно-ресурсний потенціал та його економічна оцінка

3.1. Поняття природно-ресурсного потенціалу і його компонентна структура.

Поняття і структура природно-ресурсного потенціалу території. Значення природно-ресурсного потенціалу території у визначенні стратегії її економічного розвитку. Місце і роль земельних ресурсів.

3.2. Ступінь забезпечення регіонів України сировинними і паливно-енергетичними ресурсами.

Забезпеченість регіонів України земельними, водними, мінерально-сировинними, лісовими, фауністичними та природними рекреаційними ресурсами.

3.3. Природні зони України і зональна спеціалізація сільськогосподарського виробництва.

Зональна спеціалізація сільського господарства Степової, Лісостепової, Поліської, Гірськокарпатської і Карпатської природно-економічних зон. Ефективність зональної спеціалізації сільського господарства.

3.4. Еколого-економічний, в т.ч. земельний потенціал території.

Еколого-економічний потенціал території як сумарний природно-ресурсний потенціал і потенціал екологічного ризику території. Планування оптимального використання території. Врахування екологічного ризику при виборі варіантів розміщення продуктивних сил. Оцінка екологічного ризику. Техногенне навантаження на природне середовище. Несприятливі антропогенні процеси. Забруднення природного середовища. Стійкість природного середовища до техногенного навантаження. Екологічний ризик, основні його причини та управління ним.

3.5. Економічна оцінка природно-ресурсного, в т.ч. земельного потенціалу.

Визначення потенціалу території за окремими видами природних ресурсів. Ефективність використання природних ресурсів. Природно-економічні умови господарювання в регіонах України. Оцінка аграрного ресурсного потенціалу України. Аналіз земельного фонду України. Роль земельних ресурсів. Рівень господарського освоєння території. Забезпеченість земельними ресурсами. Розораність сільськогосподарських угідь. Проблеми збереження ґрунтів та охорона земель. Поняття раціонального використання земельних ресурсів.

Тема 4. Територіально-виробниче комплексоутворення

4.1. Територіальний поділ праці — об'єктивний процес розвитку продуктивних сил.

Територіальний поділ праці - основа аналізу господарських поєднань у масштабі країни. Передумови і види територіального поділу праці. Показники економічної ефективності територіального поділу праці.

4.2. Регіональне комплексоутворення і форми суспільної організації виробництва.

Поняття й сутність комплексності та комплексного розвитку продуктивних сил економічного району та роль земельних ресурсів у ньому.. Доцільність комплексного розвитку території. Завдання комплексного регіонального розвитку. Концентрація, комбінування, спеціалізація і кооперування виробництва як основа комплексного розвитку території.

4.3. Територіальне управління і регіональні програми.

Територіально-виробничий комплекс: його суть, види і типи. Збалансований розвиток території як складний поліструктурний і багатогранний процес, що поєднує внутрішньовиробниче, виробничо-демографічне, соціально-виробниче, виробничо-природне та інші види взаємодії. Мета збалансованого розвитку регіону як ефективне господарювання із забезпеченням соціальних та екологічно комфортних умов життєдіяльності населення. Основні критерії ефективності розвитку території району. Пріоритетність природоохоронних заходів і соціологізація виробництва. Ефективна віддача районної економіки. Ознаки комплексно-пропорційного розвитку території району. Визначення рівня комплексного розвитку регіону. Поділ галузей за їхніми функціями на головні, базові, супутні, додаткові, місцеві та обслуговуючі. Коефіцієнт локалізації. Енерговиробничі цикли (типи виробничих процесів) як матеріально-технічна основа виробничого комплексу. Класифікація енерговиробничих циклів. Схеми енерговиробничих циклів як основа для обґрунтування перспективного розвитку і розміщення продуктивних сил, а також класифікації виробничих зв'язків у регіональних комплексах.

4.4. Методи розробки регіональної програми розвитку і розміщення виробництва.

*Методи впливу держави на регіональний розвиток і регулювання територіальної організації виробництва. Схеми розміщення продуктивних сил і державна політика розміщення. Завдання територіального прогнозування. Класифікація регіональних програм і етапи їх розробки. Балансовий метод*₆

розробки регіональних програм. Ресурсні баланси. Баланс сільськогосподарської сировини. Економетричні та економіко-математичні моделі регіонального розвитку.

Тема 5. Територіальна організація виробництва

5.1. Суть територіальної організації виробництва і територіальна структура.

Територіальна організація продуктивних сил як цілеспрямований процес регіонального розвитку. Територіальна структура виробництва і виробничого комплексу регіону. Стадії розміщення виробництва. Критерії економічної ефективності територіальної організації промисловості. Промислові пункти, центри, вузли, райони.

5.2. Територіальна організацій промислових комплексів.

Районні і вузлові комплекси. Передумови економічної ефективності регіональних промислових утворень. Принципи об'єднання промислових підприємств. Типи промисловій утворень.

5.3. Промисловий вузол - ефективна форма розміщення промислових підприємств.

Ефективність вузлового розміщення промислових об'єктів. Система показників визначення ступеня ефективності. Типологія промислових вузлів. Ознаки формування промислових вузлів.

5.4. Спеціальні (вільні) економічні зони та їх роль у прогресивній трансформації економіки.

Поняття спеціальної (вільної) економічної зони (СВЕЗ). Режимна і територіальна СВЕЗ. Типи і види СВЕЗ. Переваги економічного розвитку у СВЕЗ. Передумови формування СВЕЗ у регіонах України. Території пріоритетного розвитку як ефективна форма оптимізації використання території..

Тема 6. Формування міжгалузевих комплексів

6.1. Міжгалузеві комплекси — складні структурні утворення.

Міжгалузевий комплекс як система економічно взаємопов'язаних галузей виробничої і невиробничої сфер. Типи міжгалузевих комплексів. Родові, видові та підвидові міжгалузеві комплекси. Виробнича і територіальна ознаки формування міжгалузевих територіальних комплексів. Класифікація міжгалузевих комплексів.

6.2. Агропромисловий комплекс – сутність і особливості.

Функціональні сфери АПК. Продовольчий і непродовольчий комплекси АПК. Агропромислові цикли і стадійність виробництва продукції. Агропромислові підприємства, фірми, об'єднання і комбінати як форми організації виробництва сільськогосподарських підприємств. Зональні агропромислові територіальні комплекси. Місце і роль земельних ресурсів у агропромисловому комплексі.

6.3. Розміщення галузей рослинництва і тваринництва.

Розміщення основних груп сільськогосподарських культур і галузей рослинництва.. Розміщення основних груп і галузей тваринництва.

Тема 7. Регіональні особливості територіальної організації продуктивних сил України та формування місцевих бюджетів

7.1. Суть і методологія економічного районування.

Поняття економічного регіону. Методологія економічного районування. Класифікація економічних районів. Ознаки економічних районів. Рівень територіальної спеціалізації як важливий критерій обґрунтування економічного району. Територіальні народногосподарські пропорції Показники визначення загального рівня розвитку регіонів-загальноекономічні, демографічні, розвитку ринкової та інвестиційної інфраструктури, екологічного ризику. Економічний аналіз регіонів України і напрямки розвитку продуктивних сил. Удосконалення територіальної спеціалізації. Проблеми, пріоритети та перспективи територіальної організації економіки районів України.

7.2. Оцінка регіонального розвитку України та державні регіональні програми.

Державні регіональні програми як засіб узгодження територіальних та галузевих інтересів. Державна регіональна політика України. Інвестиційно-інноваційні ресурси розвитку економіки районів. Паритет регіональних і загальнодержавних інтересів. Цілі регіонального розвитку. Регіональні соціальні стандарти. Аналіз соціально-економічного стану регіону та індикатори, що дозволяють віднести регіон до бюджетотворних або депресивних.

7.3. Формування обласних (регіональних) бюджетів України.

Основи місцевого самоврядування. Визначення мінімальних розмірів місцевих бюджетів. Принципи формування доходів місцевих бюджетів. Дотації, субсидії і субвенції. Призначення фінансових органів влади. Видатки поточного бюджету і видатки бюджету розвитку. Створення цільових фондів для вирівнювання доходів регіонів України. Податкові та неподаткові надходження. Видатки обласного бюджету. Взаємовідносини з бюджетами міст і районів області.

Рекомендована література

Основна література

1. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч.-метод. посіб. для студ. Вищ.навч.закл./ О.М. Пертрига. К.: ДП. «вид.дім «Персонал», 2009. 302с
2. Мезенцева Н. І., Мезенцев К. В. Економічна і соціальна географія України: навчально-методичний посібник. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. 239 с.
3. Книш М. М. Економічна і соціальна географія країн, що розвиваються: навч. посіб. Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Л. : ЛНУ, 2006. 264 с.
4. Регіональна економіка в модернізаційному форматі: підручник / заг. ред.: М. П. Бутко. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2020. 432 с.

Додаткова література

1. Аванесова Н. Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 223 с.
2. Аналіз і прогноз кон'юнктури світових ринків продукції рослинництва / [Шпичак

- О.М., Лупенко Ю.О., Присяжнюк М.В., та ін.]; за ред. О.М. Шпичака. К. : ННЦ ІАЕ, 2012. 516 с.
3. Аналіз і прогноз кон'юнктури світових ринків продукції тваринництва / [Шпичак О.М., Лупенко Ю.О., Присяжнюк М.В., та ін.]; за ред. О.М. Шпичака. К. : ННЦ ІАЕ, 2012. 250 с.
 4. Беновська Л. Я. Територіальна громада як суб'єкт регулювання розвитку територій: теоретичні аспекти. *Регіональна економіка*. 2018. № 1. С. 30-39.
 5. Бутко М. П., Пепа Т.В., Уляненко Ф.М. Модернізація регіональних господарських систем у глобалізаційному економічному просторі: монографія. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2014. 267 с.
 6. Власов В. І. Оцінка нерівномірності розвитку регіонів планети. *Економіка АПК*. 2009. № 12. С. 128-132.
 7. Гладкий О. В. Менеджмент розміщення продуктивних сил і регіональної економіки: навч. посіб. Київ: Київський університет, 2014. 254 с.
 8. Доценко А. І. Територіальна організація розселення (теорія та практика): монографія. К. : Фенікс, 2010. 529 с.
 9. Жук М.В. Регіональна економіка. К. : Академія, 2008. 416 с.
 10. Заставецька Л.Б. Системи розселення і геопросторові проблеми вдосконалення адміністративно-територіального устрою України: монографія / Л. Б. Заставецька ; [наук. ред. Шаблій О. І.] ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. Т. : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. 331 с
 11. Інвестиційно-інноваційний механізм регулювання розвитку прикордонного регіону: кол. моногр. / М. І. Карлін та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Карліна. Луцьк : РВВ Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. 373 с.
 12. Іртищева І. О., Сенкевич О. Ф. Цифрова трансформація регіонів України: об'єктивна необхідність, принципи цифрового розвитку та особливості регулювання. *Регіональна економіка*. 2020. №1(95). С. 14-21.
 13. Іщук С. І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник. К. : Видавець Паливода А.В., 2006. 284 с.
 14. Кононенко О. Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навч.-метод. посібник. К. : ДП "Прінт сервіс", 2016. 109 с.
 15. Лучик В. Є. Політика регіонального розвитку: рівні, види та методи: монографія. Кам'янець-Подільський: Зволейко Д. Г. [вид.], 2012. 399 с.
 16. Мельник М. І., Щеглюк С. Д., Лещух І. В., Яремчук Р. Є. Регіональна політика ЄС в контексті smart-спеціалізації: ефективність фінансування пріоритетних напрямів. *Регіональна економіка*. 2020. №1(95). С. 172-183.
 17. Михасюк І. Глобалізація і євро регіоналізація. Львів: 2005. 192 с.
 18. Нова регіональна політика для нової України: аналітична доповідь / Жаліло Я. А., Жук В. І., Снігова О. Ю. та ін. К.: Інститут суспільно-економічних досліджень, 2017. 36 с.
 19. Регіони України 2019. Ч. II: стат. зб. К.: Державна служба статистики України, 2019. 656 с.
 20. Регіональна економіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. П. Голяков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова, П. О. Черномаз. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. 316 с.
 21. Регіональна економіка: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Ольшанська О. В. та ін.; за заг. ред. д-ра геогр. наук, проф. М. І. Фащевського, канд. екон. наук, доц. О. В. Ольшанської. К. : КНЕУ, 2010. 285 с.
 22. Саблук П.Т., Білоус О.Г., Власов В.І. Глобалізація і продовольство: монографія. К. : ННЦ ІАЕ, 2008. 62 с.
 23. Стадницький Ю. І., Загородній А.Г. Розміщення продуктивних сил (теоретичні основи): навч. посіб. К., 2008. 351 с.

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд читального залу Львівського НАУ (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1, Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).

2. Електронні інформаційні ресурси:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>;

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.

Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua.

Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернет. URL: www.lawukraine.com.

Аграрне Інформаційне агентство. Режим доступу: <https://agravery.com/>

Інформаційно-аналітичний портал АПК України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua>

Статистична інформація Державної служби статистики України. Режим доступу: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Часопис соціально-економічної географії // <http://hgj.univer.kharkov.ua/index.php/ru/>

Федулова Л. І. Цифрова трансформація (цифровізація) регіонів України. Аналітична записка. 2019. 16 с. URL: academy.gov.ua/pages/dop/198/files/4ba4c1b4-cefe-4f27-b58b-3aee7c8cf152.pdf

Науковий-практичний журнал «Регіональна економіка» // <http://re.gov.ua/>

Основні тенденції соціально-економічного розвитку регіонів // <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/derzhavna-rehional-na-polityka/monitorynh/monitorynh-monitorynh/>